

**T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI**

SAYI : B.01.0.KKB.01-18/A-8-2005-451

03 / 06 / 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 27.05.2005 günlü, A.01.0.GNS.0.10.00.02-10978/32805 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nca 27.05.2005 gününde kabul edilen 5357 sayılı "Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" incelenmiştir:

1- İncelenen Yasa'nın 3. maddesiyle, 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 13. maddesine eklenen 2. fıkra,

"(2) İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerde yer alanlar hariç; birinci fıkra kapsamına giren suçlardan dolayı Türkiye'de yargılama yapılması, Adalet Bakanının talebine bağlıdır.",

denilmiş; buna bağlı olarak maddenin (2). fıkrası da (3). fıkra olmuştur.

Düzenlemeyle, fıkra belirtilen ayrıklıklar dışında, yabancı ülkede işlenen,

- İkinci Kitap, Birinci Kısım altındaki "Soykırım ve İnsanlığa Karşı Suçlar, "Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti",

- İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Sekizinci Bölümde yer alan "Yabancı Devletlerle Olan İlişkilere Karşı Suçlar",

- İşkence, çevrenin kasten kirletilmesi, uyuşturucu ya da uyarıcı madde üretim ve ticareti, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, parada sahtecilik, para ve kıymetli damgaları imale yarayan araçların üretimi ve ticareti, mühürde sahtecilik, fuhuş, rüşvet, deniz, demiryolu ya da havayolu ulaşım araçlarının kaçırılması, alıkonulması ya da bu araçlara karşı işlenen zarar verme suçları,

nedenleriyle, Türk yurttaşı olup olamadığına bakılmaksızın failin Türkiye'de yargılanabilmesi Adalet Bakanı'nın istemine bağlı tutulmuştur.

Madde gerekçesinde, Adalet Bakanı'na bu yetkinin verilmesi, sayılan suçlardan bir kısmıyla ilgili olarak "kamu davasının açılmasında zorunluluk kuralı"nın benimsenmesinin, kimi durumlarda politik bir sorun yaratabilecek nitelikte olmasına bağlanmıştır.

Madde gerekçesinden de açıkça anlaşıldığı gibi, fıkra kapsamına giren suçlardan dolayı failin Türkiye'de yargılanabilmesi Adalet Bakanı'nın takdirine bırakılmıştır. Bu yetkinin yaratacağı sonuca göre, yurt dışında aynı suçu işleyen iki kişiden biri Adalet Bakanı'nın istemi üzerine Türkiye'de yargılanacak, diğeri, istemde bulunulmazsa yargılamadan kurtulabilecektir.

Gerek 765 sayılı önceki Türk Ceza Yasası'nın 4., gerek 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 13. maddelerinde, Devlet'in yabancı bir ülkede suç işleyen "yurttaşını" cezalandırması, "suç failine göre kişiselilik" ilkesi gözönünde tutularak düzenlenmiştir.

Bu düzenlemelerin amacı, yabancı ülkede suç işleyen, ancak kendi ülkesine döndüğü için ve "yurttaşların verilmemesi ilkesi" nedeniyle suçu işlediği ülkede cezalandırılmayan kişinin, kimi koşullarla ülkesinde cezalandırılmasını sağlamaktır. Böylece, nerede işlenirse işlensin hiçbir suç cezasız kalmayacaktır.

Bununla birlikte, 765 sayılı önceki Türk Ceza Yasası'nın 6. maddesinde, incelenen Yasa'nın 3. maddesiyle getirilen sistemden farklı biçimde, yabancı ülkede, Türkiye ya da Türk yurttaşının zararına cürüm işleyen "yabancıların" Türkiye'de yargılanabilmesi, diğer koşulların yanında Adalet Bakanı'nın istemine bağlı kılınmış, suçun bir Türk yurttaşınca işlenmesi durumu öngörülmemiştir.

Oysa, incelenen Yasa'nın 3. maddesiyle getirilen düzenlemede, Türk-yabancı ayrımı yapılmaksızın, fıkroda belirtilen suçlar nedeniyle Türkiye'de yargılama yapılabilmesi Adalet Bakanı'nın istemine bağlanmıştır.

Gerçi, 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 13. maddesinin 2. fıkrasında, yabancı bir ülkede işlediği suç nedeniyle o ülkede yargılanan kişilerin Adalet Bakanı'nın istemiyle Türkiye'de yeniden yargılanabilmelerini olanaklı kılan bir kural vardır. Ancak, bu kural, bir kişinin aynı suçtan ikinci kez yargılanmaması ilkesine karşın, fıkroda sayılan suçların önemi nedeniyle, Devlet'in egemenlik hakkı gözetilerek getirilmiştir.

İncelenen Yasa'nın 3. maddesiyle eklenen 2. fıkra kuralında ise, kapsama giren suçları işleyen kişilerin Türkiye'de yargılanmaları Adalet Bakanı'nın istemine bağlı tutulurken, suçun önemi gözönünde bulundurulmadığı gibi, failin ya da faillerin yabancı ülkede yargılanıp yargılanmadıklarına da bakılmamaktadır.

Başka bir anlatımla, 5237 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin 2. fıkrasında tanınan istemde bulunma yetkisinin kullanılmaması durumunda, kişi ikinci kez yargılanmamış olacak; buna karşılık, incelenen Yasa ile getirilen 2. fıkradaki istemde bulunma yetkisinin kullanılmaması durumunda ise, kişi hiç yargılanmamış olacaktır.

Bu nedenle her iki fıkra Adalet Bakanı'na tanınan yetkiler arasında önemli fark bulunmaktadır.

İncelenen Yasa'yla getirilen, failin yargılanmasını ve cezalandırılmasını Adalet Bakanı'nın, siyasal ve öznel olarak kullanılabilecek biçimde takdirine bırakan düzenlemenin ayrıcalık niteliğinde olduğu ortadadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde, hukuk devleti ilkesi Türkiye Cumhuriyeti'nin nitelikleri arasında sayılmış; 10. maddesinde de, herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasal düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri nedenlerle ayırım gözetilmeksizin yasa önünde eşit olduğu; hiçbir kişiye, aileye, zümreye ya da sınıfa ayrıcalık tanınamayacağı, Devlet organları ve yönetimin tüm işlemlerinde yasa önünde eşitlik ilkesine uygun hareket etmek zorunda oldukları kurala bağlanmıştır.

Hukuk devleti, Anayasa Mahkemesi'nin pek çok kararında belirtildiği gibi, insan haklarına dayanan, hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı tutum ve durumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde yasa koyucunun bozamayacağı temel hukuk ilkeleri ve Anayasa'nın bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti ve eşitlik ilkeleri, hangi nedenle olursa olsun hiç kimsenin hukukun üstünde tutulmamasını, ceza yönünden sorumsuzluk durumlarının belli bir amacın gerçekleşmesini sağlamaya yönelik olarak, suç failleri arasında farklılık yaratmayacak ve sınırlı biçimde getirilmesini gerektirmektedir.

Yabancı ülkede işlenmiş olsa da, kimi suçlardan dolayı kişiler için, Adalet Bakanı'nın takdirine dayalı olarak getirilen sorumsuzluk durumunun, hukuka aykırı ayrıcalık olduğu, eşitsizlik yarattığı ve hukuk devletinde bu tür ayrıcalıklara ve eşitsizliklere yer verilemeyeceği açıktır.

Bu nedenle, incelenen Yasa'nın 3. maddesiyle yapılan düzenleme hukuk devleti ve eşitlik ilkeleriyle bağdaşmamakta, toplumun adalet duygularını incitecek nitelikte bulunmaktadır.

2- İncelenen Yasa'nın 29. maddesiyle değiştirilen 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 263. maddesinde,

“(1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.”,

düzenlemesine yer verilmiştir.

a- İncelenen Yasa'nın 29. maddesiyle, 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın, yasaya aykırı eğitim kurumu açma suçunu ve bu suçun cezasını içeren 263. maddesi yeniden düzenlenmektedir.

Yapılan düzenlemede, yasalara aykırı olarak eğitim kurumu açan ve işletenlere, üç aydan bir yıla kadar hapis ya da adli para cezası verileceği belirtilmektedir.

Yasaya aykırı eğitim kurumlarıyla ilgili suç ve ceza kapsamında yapılan değişikliğin daha iyi anlaşılabilmesi için, 765 sayılı önceki Türk Ceza Yasası'nın aynı konuyu düzenleyen 261. maddesi ile 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 263. maddesinin incelenmesinde yarar bulunmaktadır.

765 sayılı önceki Yasa'nın 261. maddesinde,

“Kanun ve nizamlara aykırı olarak mektep veya dersane açanlar, açılan mektep veya dersane kapatılmakla beraber altı aydan iki seneye kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

Ruhsatsız öğretmenlik edenlerle bunları istihdam eyliyenlere de aynı ceza verilir.

Mükerrirler hakkında verilecek ceza bir sene haptiden aşağı olamaz.”,

kuralına yer verilmiştir.

5237 sayılı Yasa'nın 263. maddesinde ise,

“(1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açanlara, bunları çalıştıranlara ve bu kurumlarda, kanuna aykırı olarak açıldığını bildiği halde öğretmenlik yapanlara, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Yukarıdaki fıkra gösterilen yerlerin kapatılmasına da karar verilir.”,

düzenlemesi bulunmaktadır. Maddenin incelenmesinden, önceki Yasa'nın ilgili kuralının, cezanın üst sınırının artırılmasıyla öz olarak korunduğu görülmektedir.

Oysa, incelenen Yasa'nın 29. maddesiyle yapılan değişiklikle,

- Yasaya aykırı olarak açıldığını bilmesine karşın eğitim kurumlarında öğretmenlik yapanlar kapsamdan çıkarılarak bu gibilerin cezalandırılmaları önlenmekte,

- Yasaya aykırı eğitim kurumu açan ya da işletenlere verilecek cezaların alt ve üst tutarları caydırıcılık sınırlarının altına düşürülmekte,

- 647 ve 5237 sayılı Yasalardaki infaz kurallarına göre, bir yıldan uzun süreli hapis cezalarının paraya çevrilmesi olanaklı değilken ve kimi koşullara bağlanmışken, getirilen düzenlemeyle yasaya aykırı eğitim kurumu açan ya da işletenlere hapis cezası yerine adli para cezası verilmesi olanaklı kılınmakta,

- Yasaya aykırı olarak açıldığı ya da işletildiği mahkeme kararıyla saptanmasına karşın bu eğitim kurumlarının kapatılması cezası kaldırılmaktadır.

Böylece, yasaya aykırı eğitim kurumlarının açılıp işletilmesi özendirilmekte ya da çalışmalarını sürdürmesine olanak sağlanmaktadır.

b- “Yasaya aykırı” kavramı yasalarla birlikte Anayasa’yı da kapsadığından, getirilmek istenilen kural, aynı zamanda anayasal ilke ve kurallara aykırı eğitim kurumlarının açılıp işletilmesine ya da çalışmalarını sürdürmesine olanak sağlandığı anlamına gelmektedir.

765 ve 5237 sayılı yasalarda, yasaya aykırı eğitim kurumu açma, bunları işletme ve buralarda öğretmenlik yapma eylemlerinin suç olarak tanımlanmasının amacı, eğitim kurumlarını Devlet’in gözetim ve denetimi altında tutarak, eğitim ve öğretim hakkının kötüye kullanılıp, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına aykırı eğitim ve öğretim yerlerinin açılmasını önlemektir.

Bu bağlamda, anılan yasaların hedefinin, ayrılıkçı terör örgütlerinin, misyonerlik etkinlikleriyle uğraşanların ve din devleti yanlısı tarikatların, Devlet’in ilgili kurumlarından izin almadan, yasadışı yollarla okul ya da kurs açmalarının önlenmesi; böylece, sapkın yöntemlerle gençlerin çağdışı, bölücü ve Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluş felsefesine aykırı biçimde eğitilmelerinin önlenmesi olduğu açıktır.

Sözkonusu yasalardaki bu amaç ve hedefin incelenen Yasa’da korunmadığı görülmektedir. Yeni düzenlemeye göre, yasaya aykırı olarak açıldığı saptanan eğitim kurumunu açan ve işleten kişi ya da kişiler yargılanıp, yalnızca adli para cezası ile cezalandırılabilir; bu tür yerlerde öğretmenlik yapanlar ise cezalandırılmayacak, bu yerlerin kapatılabilmeleri de yönetimin takdirine kalacaktır.

Anayasa’nın 42. maddesinde, eğitim ve öğretimin Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre yapılacağı belirtildikten sonra bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmayacağı kurala bağlanmıştır.

Anayasa’da “bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmayacağı”nın açıkça vurgulanması, bu esaslara aykırılığı saptananların kapatılmasının da zorunluluğunu göstermektedir.

Devlet'in görevi yasalara aykırı eğitim kurumlarını yaşatmak değil, temelli ortadan kaldırmaktır. Devlet, yasaya aykırı eğitim kurumlarının açılmasını, yapacağı düzenlemelerle başından önlemek zorundadır. Anayasa'nın 42. maddesinde, Devlet'e bu amaçla gerekli yasal ve yönetsel düzenlemeleri yapma görevi verilmiştir. Bu, başta yasama organı olmak üzere tüm Devlet organlarının yükümlülüğüdür.

Tüm kurumlar için olduğu gibi, eğitim kurumlarının da açılıp işletilmesinin yasalara uygun olması zorunludur. Kurumlar, kurumları işletenler ve bu kurumlarda çalıştırılacakların yasal koşulları ve nitelikleri taşımaları kamu düzeninin zorunlu gereğidir. Yasalara uyumun sağlanması ve aykırılıkların önlenmesi Devlet'in varoluş nedeni, huzur ve güven içinde bir arada yaşamının vazgeçilmez koşuludur.

Bir eğitim kurumunun yasaya aykırı olarak açıldığının yargı yerince saptanması durumunda, bu suçun cezası mutlaka kapatma olmalı, suç, kurum yönünden cezasız kalmamalıdır.

Yasaya aykırı eğitim kurumlarına kapatma cezası verilmeyerek, kapatma işleminin bir yönetsel işleme, yöneticilerin takdirine bırakılması yasaya aykırılığa süreklilik kazandırabilecektir ki, bu durumu hukuk devleti ilkesiyle bağdaştırmak olanaksızdır.

Ayrıca, incelenen Yasa'nın 29. maddesiyle yapılan düzenlemede kapatma cezasına yer verilmemesi Anayasa'nın 42. maddesine de uygun düşmemekte, bunun, suçun niteliği ile bağdaştırılmasına da olanak bulunmamaktadır.

c- Demokrasiyi ve çağdaş değerleri özümsemiş, Cumhuriyet'in temel niteliklerini benimsemiş, her türlü dogmadan uzak kalıp sorgulayabilen, özgür düşünceli bir gençlik yetiştirmenin ve Ulus'un aydınlık geleceğinin temel koşulu, bu amaçlara odaklanmış eğitim kurumları ve eğitim personeline sahip olmaktır. Bu da, ancak anayasal ilke ve kurallar çerçevesinde çıkarılmış yasalarla sağlanabilir.

Gerek bu nedenle, gerek eğitimin Cumhuriyet değerlerine aykırı yönlerle saptırılmasını önlemek amacıyla Anayasa'nın 42. maddesinde, eğitim ve öğretimin Devlet'in denetim ve gözetimi altında bulundurulması öngörülmüştür.

Çağdaş yönetim anlayışında eğitim, devletin temel görevleri arasında sayılmakta, ülke olanaklarının bu alanlara özgülmesiyle başarının yakalanacağı vurgulanmaktadır.

Özellikle eğitim konusunda başarılı olamayan ülkelerin geleceklerinin tehlikede ve karanlık olduğu kuşkusuzdur. Çünkü eğitim, diğer tüm başarıların temelini, altyapısını ve kaynağını oluşturmaktadır.

Çocuklarımızın, ülkemizin gerçekleri ve gereksinimleri yönünde, gelişen ve değişen dünya gereklerine uygun çağdaş bir eğitim ortamı içinde yetiştirilmesi çağı yakalamanın zorunlu koşuludur.

Anayasa'nın çağdaş bir eğitim ve öğretim öngörülen 42. maddesinde,

- Eğitim ve öğretimin, Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devlet'in gözetim ve denetimi altında yapılacağı; bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmayacağı,

- Eğitim ve öğretim özgürlüğünün Anayasa'ya sadakat borcunu ortadan kaldırmayacağı,

belirtilmiştir.

Devlet'in eğitim ve öğretimdeki gözetim ve denetim görevi, lâiklik ve bunun eğitimdeki yansıması olan öğretim birliği ilkesine aykırı etkinlik ve öğretim yapılmasına izin verilmemesi görevini de kapsamaktadır. Eğitim ve öğretimde böylesine önemli yer tutan lâiklik ve öğretim birliği ilkelerinin anayasal içeriğinin irdelenmesinde yarar bulunmaktadır.

aa- Anayasa'nın 1. maddesinde, Türkiye Devleti'nin bir Cumhuriyet olduğu belirtilmiş; 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin, başlangıçta yer verilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu vurgulanmış; 4. maddesinde de, 1 ve 2. maddelerdeki "Cumhuriyet" in ve "Cumhuriyet" in nitelikleri"nin değiştirilemeyeceği, değiştirilmesinin önerilemeyeceği kurala bağlanmıştır.

Böylece, Türkiye Cumhuriyeti'nin niteliklerinden olan lâiklik, anayasal içeriğiyle güvence altına alınmıştır.

Anayasa'nın 176. maddesine göre, Anayasa metnine dahil olan, Anayasa'nın dayandığı temel görüş ve ilkeleri içeren başlangıç bölümü, maddelerin amacını ve yönünü belirten bir kaynaktır. Madde gerekçesinde de, başlangıç bölümünün Anayasa'nın diğer kuralları ile eşdeğer olduğu vurgulanmıştır.

Anayasa'nın başlangıç bölümünde,

- Yüce Türk Devleti'nin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa'nın, Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda anlaşılması, sözünün ve ruhunun bu yönde mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanması gerektiği,

- Hiçbir etkinliğin Atatürk ilke ve devrimleri karşısında koruma göremeyeceği,

- Lâiklik ilkesi gereği kutsal din duygularının Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı,

belirtilmiştir. Böylece, Cumhuriyet'in niteliklerinin en önemlisi ve diğer niteliklerin temeli olan lâiklik, Anayasa'ya yön veren ilkeler arasındaki yerini almış ve anayasal tanımını bulmuştur.

Bu tanıma göre lâiklik, dinin, sosyal, siyasal ve hukuksal bir güç ve düzenleyici olmasını önleyen temel ilkedir. Bu işlevine uygun olarak Anayasa'nın 24. maddesinde de,

- Devlet'in sosyal, ekonomik, siyasal ve hukuksal temel düzeninin kısmen de olsa din kurallarına dayandırılmayacağı,

- Dinin ya da din duygularının yahut dince kutsal sayılan şeylerin, siyasal ya da kişisel çıkar yahut nüfuz sağlama amacıyla kötüye kullanılmayacağı,

açık biçimde belirtilmiştir.

Anayasa'nın 13. maddesinde, temel hak ve özgürlüklerin lâik Cumhuriyet'in gereklerine uygun olarak yasayla sınırlanabileceği; 14. maddesinde de, Anayasa'da yer verilen hak ve özgürlüklerin lâik Cumhuriyet'i ortadan kaldırmayı amaçlayan etkinlikler biçiminde kullanılmayacağı öngörülmüştür.

Böylece, temel hak ve özgürlüklerin lâik Cumhuriyet'i zedeleyecek biçimde kötüye kullanılması önlenmiş, gerekirse lâik Cumhuriyet'i korumak için temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesi, coğrafi ve siyasal yönden tekil devlet yapısını ve tam bağımsızlık ilkesini, yönetsel yönden lâik, demokratik, sosyal, hukuk devletini, ekonomik, sosyal, kültürel ve sanatsal yönden de çağdaş bir Türkiye'yi hedeflemektedir.

Atatürk devriminin amacı, aydınlanma çağını yakalamak ve Türk toplumunu çağdaşlaştırmaktır. Bu amaç, Anayasa'nın başlangıcında "çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak", 174. maddesinde de, "çağdaş uygarlık düzeyini aşmak" biçiminde anlatımını bulmuştur.

Devrimin temeli, amacına bağlı olarak lâiklik ilkesidir. Lâiklik ilkesi, Türkiye Cumhuriyeti'ni oluşturan tüm değerlerin temel taşıdır. Anayasa'da benimsenen lâiklik ilkesinin, yukarıda belirtilen amaç bağlamında değerlendirilmesi ve yorumlanması zorunludur.

Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli kararlarında da belirtildiği gibi, lâiklik, ülkelerin içinde bulunduğu tarihsel, siyasal, toplumsal koşullara ve her dinin bünyesinin gerektirdiği isterlere bağlı olarak ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir.

Bu farklılık nedeniyle her ülkenin lâiklik anlayışı o ülkenin Anayasa'sına yansımıştır. Türkiye için özellik taşıyan lâiklik de, Anayasa'da benimsenen ve korunan içerikteki bir ilkedir.

Anayasa, bireyin inanç alanında kaldığı sürece din ve inanç olgusuna sınırsız bir özgürlük tanımakta, buna karşın toplumsal yaşamı etkilediğinde, açığa vurulduğunda kamu düzenini koruma amacıyla bu özgürlük sınırlanabilmektedir. Bu bağlamda, devlet, dinin kötüye kullanılmasını ve sömürülmesini önleyecek önlemleri almakla yükümlü kılınmıştır.

bb- Anayasa'nın 174. maddesinde, Türk toplumunu çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyeti'nin lâiklik niteliğini koruma amacı güden devrim yasaları tek tek sayılarak anayasal güvenceye alınmıştır.

Bu yasalar, maddede de belirtildiği gibi lâiklik ilkesiyle doğrudan ilgili bulunmakta, Cumhuriyetimizin lâik niteliğini somutlaştırmakta ve ona içerik kazandırmaktadır. Bu nedenle, Anayasa'nın 174. maddesi, başlangıcı ile 2. ve 24. maddelerinden ayrı düşünülemez ve onları tamamlayıcı niteliktedir.

Ayrıca, 174. maddede yer verilen ve Cumhuriyet'in kuruluş yıllarında yeni rejimi oluşturmak amacıyla çıkarılan yasaların "inkılâp yasaları" olarak anılmaları, bu yasaların Türk Devrimi ve Atatürk ilkelerinin gerçekleşme aracı olduğunu göstermektedir.

Bundan da anlaşılmaktadır ki, lâiklik, tüm anayasal kurallara egemen bir ilkedir.

Anayasa koyucu, Atatürk devrimlerinin temel felsefesinin önemini, devrim yasalarını 174. maddesi ile korumaya alarak vurgulamak istemiştir. Gerçekten, 1982 Anayasası'nın "İnkılâp kanunlarının korunması" başlıklı 174. maddesinin gerekçesinde,

"Atatürk inkılâplarının Atatürk'ün amaç olarak gösterdiği Batı uygarlık düzeyine varıştaki önemleri tartışılmayacak kadar açıktır. Türk Milleti bu inkılâpların bilincine varmış ve onlarla ilgili değerlendirmelerini etrafında toplandığı fikirler nüvesine katmıştır.

Ancak zaman zaman Atatürk inkılâplarının anlamını kavrayamayanların belirttikleri görüldüğünden inkılâpları Anayasanın himayesine alan 1961 Anayasasındaki hükmün yeni Anayasada korunması yerinde görülmüştür."

denilerek, devrimlerin Anayasa'nın korumasına alındığı belirtilmiştir.

Ülkemizde lâik öğretime geçiş, Anayasa'nın 174. maddesiyle korumaya alınan 03 Mart 1924 günlü, 430 sayılı Öğretim Birliği Yasası ile gerçekleştirilmiştir. Bu Yasa ile,

- Türkiye'deki tüm okullar, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmış,
- Şeriye ve Evkaf Bakanlığı ile vakıflarca yönetilen medreseler ve dini eğitim veren okullar kapatılmış,
- Diyanet uzmanları yetiştirmek üzere ilahiyat fakültesi, imam ve hatip gibi din hizmetlerini yürüteceklerin yetiştirilmesi amacıyla okullar açılması için Milli Eğitim Bakanlığı'na görev ve yetki verilmiştir.

Öğretim birliği ilkesinin amacı, akla ve bilime dayalı programlarla çağdaş uygarlık hedefine yönlendirilmiş yurttaşlar yaratmaktır.

İkili öğretim, yani bir yanda akla ve bilime, öte yanda dinsel öğretime dayalı öğretim toplumunda ikiliğe yol açacak, kaos ve karmaşa yaratacaktır. Bunun çağdaşlaşma hedefine ve ulusal birliğe zararı açıktır.

Öğretim Birliği Yasası'nın gerekçesinde,

“Bir devletin genel eğitim ve kültür politikasında ulusun düşünce ve duygu bütünlüğünü sağlamak için öğrenim birliği en doğru, en bilimsel ve her yerde yararı ve olumluluğu görülmüş bir ilkedir. 1839 Gülhane Fermanı'ndan sonra açılan Kutlu Düzenleme (Tanzimat-ı Hayriye) döneminde öğrenim birliğine başlanmak istenmişse de, bunda başarılı olunamamış ve tam tersine bu alanda bir ikilik yaratılmıştır. Bu ikilik eğitim ve öğretim açısından birçok olumsuz sonuç yaratmıştır. Bir ulus bireyleri, ancak bir eğitim görebilir. Bir ülkede iki türlü eğitim, iki türlü insan yetiştirir. Bu ise duygu, düşünce ve dayanışma birliği amaçlarını tümüyle yok eder. Yasa önerimizin kabulü durumunda, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki her çeşit eğitim-öğretim kurumlarının bağlanacakları tek yer Eğitim Bakanlığı olacaktır. Cumhuriyetin kültür politikasından ve kültürümüzü duygu ve düşünce birliği içinde ilerletmekte görevli olan Eğitim Bakanlığı, müspet ve bütünleşmiş bir eğitim politikası uygulayacaktır.”

denilerek, öğretim birliği ilkesinin önemi vurgulanmış ve temeli atılmıştır. Öğretim birliği ilkesi, lâik eğitim ve öğretimin vazgeçilmez koşulu olarak lâiklik ilkesinin önemli alanlarından birini oluşturmaktadır.

Öğretim Birliği Yasası'nın bir başka amacı, din kültürünü bilimsel ortamda edinmiş, aydın, toplumu batıl inançtan kurtarabilecek din adamları yetiştirilmesidir.

Bu amaç, imamlık, hatiplik ve Kuran kursu öğreticiliği gibi alanlardaki dini hizmetleri yerine getirmek için, öğrencileri bu mesleğe hazırlayıcı programlar çerçevesinde eğitim ve öğretim verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Öte yandan, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasası'nın 32. maddesinde, öğretim birliği ilkesine uygun olarak imam hatip liseleri, imamlık, hatiplik ve Kuran kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere, Milli Eğitim Bakanlığı'nca açılan, ortaöğretim sistemi içindeki öğretim kurumları olarak tanımlanmıştır.

Böylece, bir yandan eğitim kurumlarının, bu bağlamda Kuran kurslarının Atatürk ilke ve devrimleri ile çağdaş bilim ve eğitim esaslarına aykırı eğitim verip vermediği Devlet'in gözetimi ve denetimine bırakılırken, öte yandan da Kuran kursu öğreticiliği gibi dini hizmetleri yerine getirebilecek elemanların yetiştirilmesi görevi Devlet okullarına verilmektedir.

Devlet gözetimi ve denetiminin olmadığı ya da sonuç vermediği ortamlarda dinsel ve bilimsel ikili eğitimin gelişip yerleşmesi kaçınılmazdır.

İncelenen Yasa'nın 29. maddesiyle yapılan düzenleme zaman içinde ikili eğitime yol açacak niteliktedir. Yasaların izin vermediği kurumlarda din eğitimi yapılmasına, bu yerleri açmanın ve çalıştırmanın neredeyse teşvik edilmesine, bu kurumlara dolaylı destek verilmesine, zaman içinde ikili eğitime yol açacak nitelikteki düzenlemenin, laiklik ve öğretim birliği ilkeleriyle, çağdaş ve bilimsel eğitim anlayışıyla ve Cumhuriyet'in kuruluş felsefesiyle bağdaşmayacağı açıktır.

Öte yandan, Anayasa'nın başlangıç bölümüyle 3. maddesinde, Türkiye Devleti'nin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bir bütün olduğu belirtilmiş; 5. maddesinde, Devlet'e, ulusun bütünlüğü ve ülkenin bölünmezliğini korumak görevi verilmiştir.

Yasa dışı ayrılıkçı ve dinsel eğitim kurumlarının yetiştireceği Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının sahip olacakları sapkın düşüncelerin gelecekte ülke ve ulus birliğine tehdit oluşturabileceği ortadadır.

Bu nedenle, 29. maddeyle yapılan düzenleme ülke ve ulus birliği ilkelerine de uygun düşmemektedir.

d- Anayasa'da yer verilen lâiklik ilkesi uyarınca, İslam dininin aydın din adamlarınca anlatılıp öğretilmesi Türkiye Cumhuriyeti'nin kalıcılığı yönünden de zorunludur.

Bu nedenle, Anayasa'nın 136. maddesinde, genel idare içinde yer verilen Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, lâiklik ilkesi doğrultusunda, tüm siyasal görüş ve düşüncülerin dışında kalarak, ulusun dayanışması ve bütünleşmesini amaç edinerek, özel yasasında gösterilen görevleri yerine getireceği belirtilmiştir.

22.06.1965 günlü, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yasa'ya, 22.07.1999 günlü, 4415 sayılı Yasa'yla eklenen ek 3. maddede de, Kuran ve anlamını öğrenmek ve dini bilgiler almak isteyenlerden ilköğretimi bitirenler için Diyanet İşleri Başkanlığı'nca Kuran kursları açılacağı; ayrıca, 5. sınıfı bitirenler için tatillerde, Milli Eğitim Bakanlığı'nın denetim ve gözetiminde yaz kursları açılacağı kurala bağlanmıştır.

633 sayılı Yasa'nın 16. maddesine göre de, il ve ilçe müftüleri bölgelerindeki din hizmetlerini, dini kuruluşları yönetmekte, din görevlilerinin hizmetlerini düzenleyip denetlemektedir.

Görüldüğü gibi, Kuran kurslarının yönetim ve denetimi anayasal ilke ve kurallara uygun biçimde bir yönetim birimi olan il ve ilçe müftülüklerine verilmiştir.

Türk milli eğitiminin genel amacı, Türk Ulusu'nun tüm bireylerini, Atatürk ilke ve devrimlerine ve Anayasa'da anlatımını bulan Atatürk Milliyetçiliği'ne bağlı, Anayasa'nın başlangıcında belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları yaşamında uygulayan yurttaşlar olarak yetiştirmektir.

Eğitimde, planlama ve program kadar, belki ondan da fazla önemli olan uygulamadır. Uygulamada yaşanacak sapmalar, lâik eğitim ve ulusal birlik yönünden aykırılıklara neden olacaktır.

Bu nedenle, eğitim hizmetlerinin, yurt düzeyinde, ülkedeki tüm yurttaşlara fırsat ve olanak eşitliği sunacak biçimde merkezi yönetimin genel sorumluluğu altında yürütülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, incelenen Yasa'nın 3 ve 29. maddelerindeki düzenlemeler; hukuk devleti, eşitlik, lâiklik, ülke ve ulus birliği, öğretim birliği ilkeleriyle, Cumhuriyet'in kuruluş felsefesiyle, çağdaş ve bilimsel eğitim anlayışıyla bağdaşmamakta, toplumun adalet duygularını incitecek nitelikte bulunmaktadır.

Yayımlanması yukarıda açıklanan gerekçelerle uygun bulunmayan 5357 sayılı "Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 3 ve 29. maddelerinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce bir kez daha görüşülmesi için, Anayasa'nın değişik 89 ve 104. maddeleri uyarınca ilişikte geri gönderilmiştir.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KANUN

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 5357

Kabul Tarihi : 27.5.2005

MADDE 1.- 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2.- Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(3) Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç; infaz rejimine ilişkin hükümler, derhal uygulanır.

MADDE 3.- Türk Ceza Kanununun 13 üncü maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerde yer alanlar hariç; birinci fıkra kapsamına giren suçlardan dolayı Türkiye'de yargılama yapılması, Adalet Bakanının talebine bağlıdır.

MADDE 4.- Türk Ceza Kanununun 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(4) İşlediği fiilin haksızlık oluşturduğu hususunda kaçınılmaz bir hataya düşen kişi, cezalandırılmaz.

MADDE 5.- Türk Ceza Kanununun 31 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Fiili işlediği sırada oniki yaşını doldurmuş olup da onbeş yaşını doldurmamış olanların işlediği fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılayamaması veya davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişmemiş olması hâlinde ceza sorumluluğu yoktur. Ancak bu kişiler hakkında çocuklara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur. İşlediği fiilin hukukî anlam ve sonuçlarını algılama ve bu fiille ilgili olarak davranışlarını yönlendirme yeteneğinin varlığı hâlinde, bu kişiler hakkında suç, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde oniki yıldan onbeş yıla; müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde dokuz yıldan onbir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Diğer cezaların yarısı indirilir ve bu hâlde her fiil için verilecek hapis cezası yedi yıldan fazla olamaz.

(3) Fiili işlediği sırada onbeş yaşını doldurmuş olup da onsekiz yaşını doldurmamış olan kişiler hakkında suç, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde onsekiz yıldan yirmidört yıla; müebbet hapis cezasını gerektirdiği takdirde oniki yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Diğer cezaların üçte biri indirilir ve bu hâlde her fiil için verilecek hapis cezası oniki yıldan fazla olamaz.

MADDE 6.- Türk Ceza Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasına "Mağduru belli bir kişi olmayan suçlarda da bu fıkra hükmü uygulanır." cümlesi eklenmiş, üçüncü fıkrasında geçen "cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KANUN

-2-

MADDE 7.- Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesine altıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

(7) Süreli hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı bu madde hükümlerine göre belirlenen sonuç ceza, otuz yıldan fazla olamaz.

(8) Adli para cezası hesaplanırken, bu madde hükmüne göre cezanın belirlenmesi ve bireyselleştirilmesine yönelik artırma ve indirimler, gün üzerinden yapılır. Adli para cezası, belirlenen sonuç gün ile kişinin bir gün karşılığı ödeyebileceği miktarın çarpılması suretiyle bulunur.

MADDE 8.- Türk Ceza Kanununun 66 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(5) Aynı fiilden dolayı tekrar yargılamayı gerektiren hallerde, mahkemece bu husustaki talebin kabul edildiği tarihten itibaren fiile ilişkin zamanaşımı süresi yeni baştan işlemeye başlar.

MADDE 9.- Türk Ceza Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde geçen "kolaylaştırmak" ibaresinden sonra gelmek üzere, "ya da yakalanmamak" ibaresi ile bu bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki (i) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

i) Bir suçu işleyememekten dolayı duyduğu infialle,

MADDE 10.- Türk Ceza Kanununun 84 üncü maddesinin başlığı "İntihara yönlendirme" şeklinde değiştirilmiş ve maddenin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 11.- Türk Ceza Kanununun 87 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında geçen "ikinci" ibareleri "üçüncü" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 12.- Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(3) Cinsel istismarın üstsoy, ikinci veya üçüncü derecede kan hısmı, üvey baba, evlat edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle veya birden fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

MADDE 13.- Türk Ceza Kanununun 105 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Bu fiiller; hiyerarşi, hizmet veya eğitim ve öğretim ilişkisinden ya da aile içi ilişkiden kaynaklanan nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle ya da aynı işyerinde çalışmanın sağladığı kolaylıktan yararlanılarak işlendiği takdirde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır. Bu fiil nedeniyle mağdur; işi bırakmak, okuldan veya ailesinden ayrılmak zorunda kalmış ise, verilecek ceza bir yıldan az olamaz.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KANUN

-3-

MADDE 14.- Türk Ceza Kanununun 107 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(2) Kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla bir kişinin şeref veya saygınlığına zarar verecek nitelikteki hususların açıklanacağı veya isnat edileceği tehdidinde bulunulması halinde de birinci fıkraya göre cezaya hükmolunur.

MADDE 15.- Türk Ceza Kanununun 125 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "ya da yakıştırmalarda bulunmak" ibaresi metinden çıkarılmış, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(4) Hakaretin alenen işlenmesi halinde ceza altıda biri oranında artırılır.

(5) Kurul hâlinde çalışan kamu görevlilerine görevlerinden dolayı hakaret edilmesi hâlinde suç, kurulu oluşturan üyelere karşı işlenmiş sayılır. Ancak, bu durumda zincirleme suça ilişkin madde hükümleri uygulanır.

MADDE 16.- Türk Ceza Kanununun 145 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Hırsızlık suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek cezada indirim yapılabileceği gibi, suçun işleniş şekli ve özellikleri de göz önünde bulundurularak, ceza vermekten de vazgeçilebilir.

MADDE 17.- Türk Ceza Kanununun 150 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "indirilir" ibaresi, "indirilebilir" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 18.- Türk Ceza Kanununun 155 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen, "Başkasına ait olup da," ibaresinden sonra gelmek üzere "muhafaza etmek veya" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19.- Türk Ceza Kanununun 158 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Ancak, (e), (f) ve (j) bentlerinde sayılan hâllerde hapis cezasının alt sınırı üç yıldan, adli para cezasının miktarı suçtan elde edilen menfaatin iki katından az olamaz.

MADDE 20.- Türk Ceza Kanununun 168 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 168.- (1) Hırsızlık, mala zarar verme, güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, hileli iflâs, taksirli iflâs ve karşılıksız yararlanma suçları tamamlandıktan sonra ve fakat bu nedenle hakkında kovuşturma başlamadan önce, failin, azmettirenin veya yardım edenin bizzat pişmanlık göstererek mağdurun uğradığı zararı aynen geri verme veya tazmin suretiyle tamamen gidermesi halinde, verilecek cezanın üçte ikisine kadarı indirilir.

(2) Etkin pişmanlığın kovuşturma başladıktan sonra ve fakat hüküm verilmezden önce gösterilmesi halinde, verilecek cezanın yarısına kadarı indirilir.

(3) Yağma suçundan dolayı etkin pişmanlık gösteren kişiye verilecek cezanın, birinci fıkraya giren hallerde yarısına, ikinci fıkraya giren hallerde üçte birine kadarı indirilir.

(4) Kısmen geri verme veya tazmin halinde etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi için, ayrıca mağdurun rızası aranır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KANUN

-4-

MADDE 21.- Türk Ceza Kanununun 184 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(6) İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri, 12 Ekim 2004 tarihinden önce yapılmış yapılarla ilgili olarak uygulanmaz.

MADDE 22.- Türk Ceza Kanununun 188 inci maddesinin üçüncü ve yedinci fıkralarında geçen "nakleden" ibaresinden önce gelmek üzere "sevk eden," ibaresi; dördüncü fıkrasında geçen "uyuşturucu" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya uyarıcı" ibaresi eklenmiş; altıncı fıkrasına; "Ancak, verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir." cümlesi eklenmiştir.

MADDE 23.- Türk Ceza Kanununun 190 ıncı maddesinin ikinci fıkrası üçüncü fıkra, üçüncü fıkrası ise ikinci fıkra olarak değiştirilmiştir.

MADDE 24.- Türk Ceza Kanununun 191 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi madde metninden çıkartılmış ve maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi hakkında, tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine; kullanmamakla birlikte, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi hakkında, denetimli serbestlik tedbirine hükmolunur.

MADDE 25.- Türk Ceza Kanununun 218 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranına kadar artırılır. Ancak, haber verme sınırlarını aşmayan ve eleştiri amacıyla yapılan düşünce açıklamaları suç oluşturmaz.

MADDE 26.- Türk Ceza Kanununun 221 inci maddesinin dördüncü fıkrasında geçen "örgüte üye olan" ibaresinden sonra gelmek üzere, "ya da üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen veya örgüte bilerek ve isteyerek yardım eden" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 27.- Türk Ceza Kanununun 245 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 245- (1) Başkasına ait bir banka veya kredi kartını, her ne suretle olursa olsun ele geçiren veya elinde bulunduran kimse, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın bunu kullanarak veya kullandırarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa, üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadağı takdirde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Birinci fıkrada yer alan suçun;

a) Haklarında ayrılık kararı verilmemiş eşlerden birinin,

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KANUN

-5-

b) Üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen veya evlâtlığın,

c) Aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden birinin,

Zararına olarak işlenmesi hâlinde, ilgili akraba hakkında cezaya hükmolunmaz.

MADDE 28.- Türk Ceza Kanununun 252 nci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(5) Yabancı bir ülkede seçilmiş veya atanmış olan, yasama veya idarî veya adlî bir görevi yürüten kamu kurum veya kuruluşlarının, yapılanma şekli ve görev alanı ne olursa olsun, devletler, hükümetler veya diğer uluslararası kamusal örgütler tarafından kurulan uluslararası örgütlerin görevlilerine veya aynı ülkede uluslararası nitelikte görevleri yerine getirenlere, uluslararası ticarî işlemler nedeniyle, bir işin yapılması veya yapılmaması veya haksız bir yararın elde edilmesi veya muhafazası amacıyla, doğrudan veya dolaylı olarak yarar teklif veya vaat edilmesi veya verilmesi de rüşvet sayılır.

MADDE 29.- Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 263.- (1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adlî para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 30.- Türk Ceza Kanununun 268 inci maddesinin birinci fıkrasında geçen "bu kişiye" ibaresi, "başkasına" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 31.- Türk Ceza Kanununun 269 uncu maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(5) Basın ve yayın yoluyla yapılan iftiradan dolayı etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanılabilmesi için, bunun aynı yöntemle yayınlanması gerekir.

MADDE 32.- Türk Ceza Kanununun 288 inci maddesinin ikinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 33.- Türk Ceza Kanununun 292 nci maddesinin altıncı fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 34.- Türk Ceza Kanununun 293 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen "Gözaltına alınan," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 35.- Türk Ceza Kanununun 299 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(2) Suçun alenen işlenmesi hâlinde, verilecek ceza altıda biri oranında artırılır.

MADDE 36.- Türk Ceza Kanununun 302 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1) Devlet topraklarının tamamını veya bir kısmını yabancı bir devletin egemenliği altına koymaya veya Devletin bağımsızlığını zayıflatmaya veya birliğini bozmaya veya Devletin egemenliği altında bulunan topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden ayırmaya yönelik bir fiil işleyen kimse, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KANUN

-6-

MADDE 37.- Türk Ceza Kanununun 304 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 38.- Türk Ceza Kanununun 305 inci maddesinin başlığı "Temel millî yararlar karşı faaliyette bulunmak için yarar sağlama" olarak; birinci ve ikinci fıkraları ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

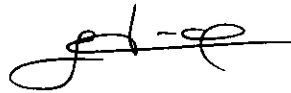
(1) Temel millî yararlar karşı fiillerde bulunmak maksadıyla veya bu nedenle, yabancı kişi veya kuruluşlardan doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kendisi veya başkası için maddi yarar sağlayan vatandaşa ya da Türkiye'de bulunan yabancıya, üç yıldan on yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adlî para cezası verilir. Yarar sağlayan veya vaat eden kişi hakkında da aynı cezaya hükmolunur.

(2) Fiilin savaş sırasında işlenmiş olması hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

MADDE 39.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 40.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aslı Gibidir.

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü